

Аналіз діяльності школи за підсумками 2019-2020 н.р.

Нова українська школа, яка стартувала в Україні - це школа для життя у XXI столітті.

Тому актуальним завданням сучасної школи є реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі, який передбачає його спрямування на формування та розвиток ключових компетенцій особистості.

У 2019-2020 навчальному році педагогічний колектив та адміністрація школи працювали відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Указів Президента України, рішень Уряду України, органів управління всіх рівнів з питань освіти і виховання; правил і норм охорони праці, техніки безпеки, Статуту і локальних правових актів школи, дотримувалися норм Конвенції про права дитини.

Науково-методична робота була спрямована на виконання Комплексної програми «Освіта для сталого розвитку», впровадження Державного стандарту початкової та основної школи, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

Мета та завдання колективу обумовлені проблемною темою школи «Освітні стратегії соціалізації особистості громадянського суспільства».

Динаміка результатів навчально-виховної роботи

В організації навчально-виховного процесу пріоритетними напрямками діяльності є демократизація, гуманізація, диференціація, інтеграція навчання.

Структура навчального року, режим роботи школи, освітні програми затверджені та відповідають чинному законодавству України.

Календарно-тематичне планування вчителів було перевірено і погоджено адміністрацією школи.

Робота школи відповідає вимогам Закону «Про мови»: вся документація закладу, наради, педагогічні ради, засідання ведуться українською мовою.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється згідно з Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, затвердженими МОН України.

Навчально-виховний процес забезпечено програмами, підручниками, педагогічними періодичними виданнями тощо.

Розв'язання проблем та завдань школи, затверджених педагогічним колективом на 2019-2020 навчальний рік, дозволило досягти певних результатів у навчально-виховній та позакласно-виховній діяльності.

Методична робота в школі спрямовувалася на розвиток творчої особистості вчителя, учня. Головні зусилля зосереджені на наданні реальної, дієвої допомоги педагогічним працівникам у підвищенні їхньої професійної майстерності, створення творчої атмосфери. Продовжено роботу над експериментами регіонального рівня за темами: «Формування полікультурної компетентності у межах навчально-виховного процесу школи випереджаючої освіти сталого розвитку», «Розвиток громадянських компетентностей в Україні в умовах загальноосвітньої школи на 2016-2021 роки» та «Науково-методичні засади створення інноваційної моделі STEM-освіти». Робота над проблемною темою та експериментами стала поштовхом

для пошуку нових форм і функціональних структур при підготовці вчителя в методичному, психолого-педагогічному та науково-творчому аспекті.

Аналіз підсумків роботи за навчальний рік свідчить про ефективну роботу над реалізацією методичної складової освітніх завдань щодо:

- впровадження знань, умінь, навичок за проектом випереджаючої освіти для сталого розвитку в педагогічний процес, соціалізації розвитку особистості;

- вивчення соціально-економічних можливостей навчального закладу;

- комплексного дослідження рівня освіченості педагогів, їх творчого потенціалу, здатності в сучасних соціально-економічних умовах вирішувати завдання, які ставляться перед освітою;

- формування гуманних та соціоцентричних цінностей учнів та педагогів; виховання відповідального ставлення до національних багатств.

З метою поглиблення знань з проблем навчання та виховання, обміну досвідом, розвитку ініціативи та творчості педагогів, пропаганди активного способу життя у закладу проведено тематичні тижні: Європейський тиждень місцевої демократії (15-20 жовтня), «Правових знань» (жовтень), Всеукраїнський тиждень фінансів (листопад), Інженерний тиждень (січень 2020), Тиждень грошей (березень), STEM – весна (квітень 2020).

Значну роль в організації шкільної методичної роботи відіграє педагогічна рада, на засіданнях якої розглядаються питання ефективності викладання предметів, виховної роботи, впровадження перспективного педагогічного досвіду. Так проведено педради за нетрадиційними формами й цікаві за тематикою:

- Діяльність класного керівника щодо використання творчого потенціалу кожного учня в урочній та позаурочній діяльності.

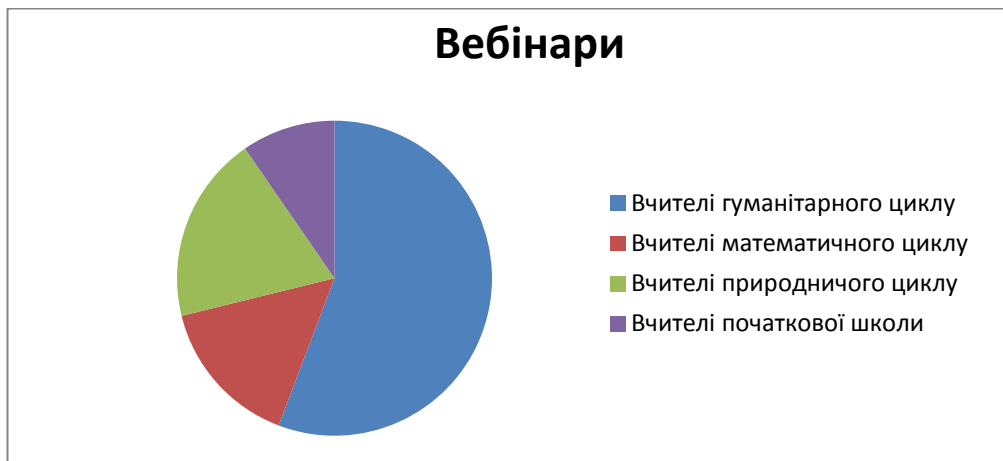
- Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі..

- Педагогіка партнерства – одна з головних умов становлення нової української школи (НУШ).

На сучасному етапі, однією з пріоритетних, є проблема підвищення професійного рівня вчителя через його самоосвіту. Саме з цією метою з педагогічними кадрами були передбачені форми роботи: індивідуальна робота над науково-методичною проблемою, самостійна робота, докурсова та післякурсова підготовка, консультування, творчі звіти, опрацювання фахових журналів, методичної літератури, участь учителів у конференціях, тренінгах, хакатонах, вебінарах.

Учителі постійно відвідують семінари, конференції .

Активність самоосвіти вчителів школи наведена в діаграмі, яка демонструє кількість прослуханих вебінарів вчителями різних методичних об'єднань.

Контроль за виконанням рішень педагогічної ради здійснювався адміністрацією, методичною радою та керівниками методичних об'єднань школи. Робота методичної ради сприяла подальшому вдосконаленню передових ідей та впровадженню їх у життя: значно збільшилась кількість уроків із використанням комп'ютерної техніки, ідей сталого розвитку.

Реалізація функцій методичної ради сприяла подальшому вдосконаленню творчої лабораторії. Був розроблений календарний план експериментальної роботи закладу на поточний навчальний рік. Учителі ведуть пошук раціональних шляхів збагачення своїх знань.

Методичні заходи з педагогічними кадрами проводилися як системний організований процес на конкретну допомогу педагогічним працівникам знаходження неординарних шляхів удосконалення якості педагогічного процесу, на задоволення вимог сьогодення та запитів батьків на якісну освіту.

У закладі забезпечуються умови для використання інформаційних технологій на уроках та в позакласній роботі. За навчальний рік завдяки покращенню матеріальної бази закладу вчителі оволоділи цифровими компетентностями та використовують ІКТ у роботі з учнями.

Викликом часу для педагогічного колективу стало дистанційне навчання. Це новий освітній досвід, який в умовах пандемії найактуальніший та затребуваний. На нові форми та методи навчання довелося перелаштовуватися всім.

Під час дистанційного навчання вчителі разом з дітьми працювали в основному на платформі Google Classroom, а також ClassDojo, персональні блоги та сайти, використовували освітній проєкт «На Урок», «Мій клас», створювали тести в Online Test Pad, Google forms. По можливості проводили онлайн-уроки в Zoom, Skype, Discord. Створюючи завдання в Гугл класі, не просто вказували параграфи, вправи чи завдання, а додавали необхідні відеоматеріали, таблиці, схеми, презентації, інтерактивні вправи та завдання, використовуючи різноманітні сервіси, зокрема LearningApps, Quizlet, Wordwal, Mindmaister, PurposeGame, засоби зв'язку (електронна пошта, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо), додаткові матеріали, зокрема відеоуроки на каналах місцевого телебачення, які були розроблені вчителями міста Дніпра, до такої роботи долучилися і педагоги школи: Солошина А.В., Лагошна О.О., Грушко М.В., та багато інших ресурсів.

У II семестрі в рамках експерименту проведено фестиваль «STEM-освіти» із використанням інноваційних технологій в режимі онлайн.

З метою впровадження ідей сталого розвитку в рамках участі у експерименті за темою: «Формування полікультурної компетентності у межах навчально-виховного процесу школи випереджаючої освіти для сталого розвитку» в програми, календарні плани було запропоновано залучати матеріали про традиції, звичаї народу щодо збереження та відновлення природних багатств, формування екологічнобезпечного способу життя. Методичними перлинами у школі є проект: «Ми – Українці», «За здоровий спосіб життя», «Фінансова грамотність», «Інтелект України», «Духовність – це ідеал розвитку дитини», «Вчимося жити разом».

Учитель початкової школи Пономаренко Т.І. активно впроваджувала курс «Тренінги в навчальному процесі», Дудка С.В. – курс «Фінансова грамотність», Дудка С.В.- «Уроки для сталого розвитку», курс «Захисти себе від ВІЛ», Огійченко О.І. –«STEM-освіта», курс «Дорослішай на здоров'я» - практичний психолог школи Константинова Г.Ф.

Високий рівень науково-методичної підготовки вчителів дав можливість якісно підготувати учнів до предметних олімпіад і конкурсів.

Здійснюючи аналіз внеску вчителів щодо кількості переможців у предметних олімпіадах та конкурсах, слід відзначити роботу: Семенюк О.П., Коваленко Г.М., Тітової М.В., Чиркиної Н.Є., Цимбалюк Т.К., Шилова О.О., Чишкової С.В., Сулими О.В., Воловицької І.М., Дудки С.В., Солошиної А.В., Кошевенко Т.В..

Результати предметних олімпіад у 2019-2020 н.р.

№ з/п	Предмет	Призове місце в турі									Всього	Учитель, який підготував переможця
		міський						обласний				
		відбірковий			фінальний							
		I	II	III	I	II	III	I	II	III		
1	Українська мова і літератур	1	1	1							3	Сулима О.В.
2	Англійська мова		1								1	Кошевенко Т.В.
3	Історія	3	2	2	2	1	1			2	23	Коваленко Г.М.
4	Правознавство	1	4	1		3			1			
5	Математика		3	3			1				7	Чишкова С.В.
	Математика	1	1								2	Семенюк О.П.
	Математика	1			1						2	Солошина А.В.
6	Фізика	1	2	1		1	2				7	Чиркина Н.Є.
7	Хімія	1	3	3			2				9	Цимбалюк Т.К.
8	Біологія		1	1							2	Воловицька І.М.
9	Географія	1		3			1				5	Дудка С.В.
10	ОТМ	6	4	3	4	4	1				22	Тітова М.В.
11	Трудове навчання	2									2	Шилов О.О.
11 предметів		18	22	18	7	9	8		1	2	85	12
		58			24			3				

Участь учнів в інтелектуальних конкурсах та іграх 2019-2020 н.р.

Назва	Рівень	Кількість учасників	Переможців
Природничо-математичні			
Математичний конкурс «КЕНГУРУ» (2-11 клас)	Міжнародний	Осінній, 66	<i>Результати очікуються</i>
		Весняний, 295	
Природничий конкурс «КОЛОСОК» (1–10 клас)	Міжнародний	Осінній, 205	45 -золотий сертифікат; 149 – срібний сертифікат;
		Весняний, 144	<i>Результати очікуються</i>
Природнича гра «ГЕЛІАНТУС» (9-11 клас)	Міжнародний	54	5-диплом I ступеня, 4-диплом II ступеня, 7-диплом III ступеня. 8 – Грамота: з географії -6, з біології - 1, з хімії - 1
Фізичний конкурс «ЛЕВЕНЯ» (7-11 клас)	Всеукраїнський	75	- відмінний сертифікат; – добрий сертифікат; - сертифікат учасника
«ТУРІН-19» (7-8 клас)	Міський	2	Ім -1
Суспільно-гуманітарні			
Мовно-літературний ім. Т. Шевченка (5-11 клас)	Міжнародний	2	1м-2
Української мови імені Петра Яцика	Міжнародний	15	2м -4, 3м-3
Гра зі світової літератури «Sunflower» (1-11 клас)	Міжнародний	39	1 - I ступінь всеукраїнського рівня; 1 – I ступеня регіонального рівня; 3 – II ступеня регіонального рівня; 3 – III ступеня регіонального рівня; 31 – диплом учасника
Історичний конкурс «ЛЕЛЕКА» (5-11 клас)	Міжнародний	200	<i>Результати очікуються</i>
Українознавча гра «СОНЯШНИК» (1–11 класи)	Всеукраїнський	77	<i>Результати очікуються</i>
Англійської мови «ГРІНВІЧ» (2–11 класи)	Всеукраїнський	110	4-золотий сертифікат, 10-срібний сертифікат, 8-бронзовий сертифікат, 88-сертифікат учасника
Гра з англійської мови «ПАЗЛИ» (3-11 клас)	Всеукраїнський	30	0 - I ступеня; 1 – II ступеня; 1 – III ступеня; 28 – диплом учасника

Українознавчий конкурс «ПАТРИОТ» (2–11 класи)	Всеукраїнський	69	6 - I ступеня; 2 – II ступеня; 4 – III ступеня; 28 – диплом учасника
Юних суспільствознавців «КРИШТАЛЕВА СОВА»	Всеукраїнський	50	28- диплом I ступеня; 16-диплом II ступеня; 3- диплом III ступеня

В режимі онлайн проведено конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів ШНТ «Ерудит».

Особливо варто відзначити роботу вчителів-кураторів: Семенюк О.П., Кошевенко Т.В., Мавріної С.В., Сулими О.В., Дудки С.В., Антонової Т.М., Чишкової С.В..

Учні, які досягли найвищих успіхів у навчанні, нагороджені Похвальними листками.

Вчителі школи: Пономаренко Т.І. (початкові класи), Огійченко О.І. (початкові класи), Чишкова С.В. (математик) взяли участь у Всеукраїнському конкурсі педагогічної майстерності «Сучасний урок» та показали гарні результати.

Протягом навчального року адміністрацією здійснювався контроль за станом викладання фізики, дизайна і технології, української мови та літератури, «Я досліджую світ». Згідно з річним планом проводились моніторинги навчальних досягнень учнів.

На базі школи організовані та проведені відбіркові й фінальні тури міських олімпіад з ОТМ і художньої культури. Навчальний заклад був базовим для проведення пробного ЗНО-2020.

Протягом року відбулося 3 перевірки з різних питань.

Дисциплінарна практика та аналіз звернень громадян упродовж 2019-2020 навчального року зареєстровано 5 звернень.

Завдання минулого навчального року, в основному, виконані.

Виховна частина:

- патріотичне виховання, спрямоване на формування національної свідомості та патріотизму;
- розвиток соціальної активності учнів через різні форми учнівського самоврядування;
- підвищення зацікавленості учнів загальношкільними справами;
- виховання колективізму, відповідальності.

Методична частина:

- впровадження знань, умінь, навичок за проектом випереджаючої освіти для сталого розвитку в педагогічний процес;
- форми роботи щодо соціалізації особистості в громадянському суспільстві;
- дослідження рівня освіченості педагогів, їх творчого потенціалу;
- діагностика аспектів педагогічної діяльності;
- створення оптимальних психолого-педагогічних умов для здійснення особистісного підходу в процесі навчання;
- апробація інтерактивних технологій.

Кадрові питання:

- своєчасне проходження курсової перепідготовки, атестація педпрацівників;
- підвищення рівня володіння ІКТ учителями, створення блогів або сайтів, робота в онлайн режимі.
- укомплектування робочих місць кваліфікованими фахівцями.

Контроль за навчально-виховним процесом:

- визначення першочерговості вивчення окремих сторін діяльності вчителів, які визначилися під час діагностування, потреб передового досвіду щодо його використання у школі, труднощів у роботі окремих вчителів із метою надання їм кваліфікаційної допомоги;
- удосконалення передових ідей та впровадження їх у життя: значно збільшилась кількість уроків із використанням комп'ютерної техніки;
- відстеження та аналіз навчальних досягнень учнів;
- корекційна діяльність з підвищення якості знань;
- поєднання якісного і кількісного аналізу ефективності діяльності учнів;
- забезпечення державно-громадського управління школою: адміністрація школи співпрацює з батьками школи.

Соціальний захист, збереження та зміцнення здоров'я учнів та працівників школи

Медичне обслуговування учнів та працівників школи організовано відповідно до нормативно-правової бази. У школі обладнано медичний пункт. Медичний кабінет на 100 % укомплектований необхідним обладнанням та медикаментами. Надано документи для оформлення медичної ліцензії. На підставі медичних довідок учнів працівники формують групи здоров'я дітей для занять фізкультурою, списки дітей, які потребують дієтичного харчування, заповнюють «Листи здоров'я». Всі працівники школи раз на рік проходять поглиблений медичний огляд з відповідним записом в медичних книжках. Постійно ведеться робота з батьками щодо питань зміцнення здоров'я учнів, пропаганди здорового способу життя. До відома батьків доводиться інформація про стан здоров'я дитини, про необхідність проведення обстежень, щеплень, ФОГ. Курс «Основи здоров'я» сприяє активному використанню учнями основних методів і засобів формування здорового способу життя, збереження та зміцнення фізичної, соціальної й духовної складових здоров'я.

Учні пільгового контингенту перебувають на обліку особливого контролю педагогічного колективу: дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 4, постраждалих від Чорнобильської трагедії – 2; дітей з багатодітних сімей – 43; дітей-інвалідів – 10, дітей учасників АТО – 10. Дітям-сиротам, дітям – інвалідам, дітям учасників АТО та дітям з багатодітних родин протягом навчального року було надано безкоштовне харчування.

Організація харчування учнів школи регламентується Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження норм харчування у навчальних та оздоровчих закладах», іншими нормативними документами. Згідно з вищезазначеними документами харчування учнів 1-4 класів

забезпечується безоплатним харчуванням: бюджет на суму 20,17 грн, за батьківські кошти, за бажанням батьків – 8 грн. Діти пільгової категорії 5-11-26.11 грн. Охоплення гарячим харчування в школі складає 100%. У групі продовженого дня діти отримують обід, який складається з 3 блюд. Додатково працює буфет з власною випічкою.

Суворо виконуються всі необхідні умови санітарного контролю за термінами й умовами зберігання та реалізації продуктів, дотримується питний режим.

Їдальня працює з 8.30 до 15.00.

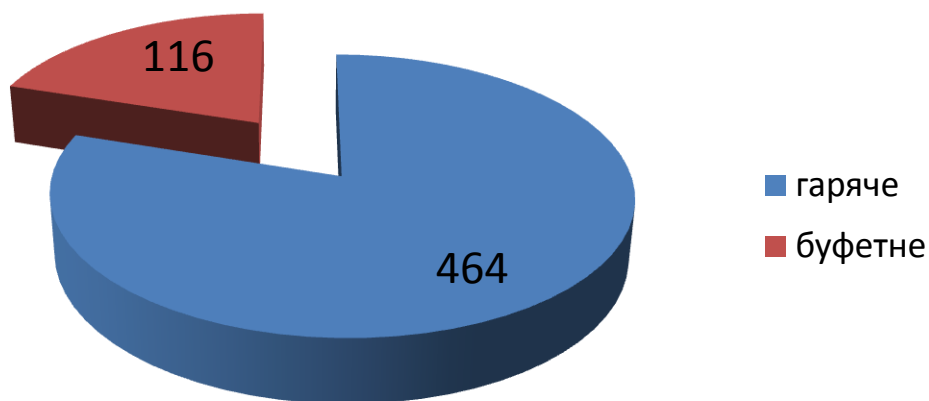
Учні відвідують їдальню разом із вчителями, які контролюють дотримання гігієнічних вимог ТБ та культуру споживання їжі.

Відповідальний за харчування заступник директора з НР ретельно контролює санітарний стан приміщень їдальні, слідкує за різноманітністю страв, дотриманням циклічного меню, виконанням усіх вимог санітарно – епідеміологічної служби. Меню вивішено в обідній залі, у ньому зазначено найменування страв, вихід продуктів, їх ціна. Обладнання харчоблоку знаходиться в робочому стані. Ємкості й інвентар промарковані. Санітарний режим на харчоблоці не порушується.

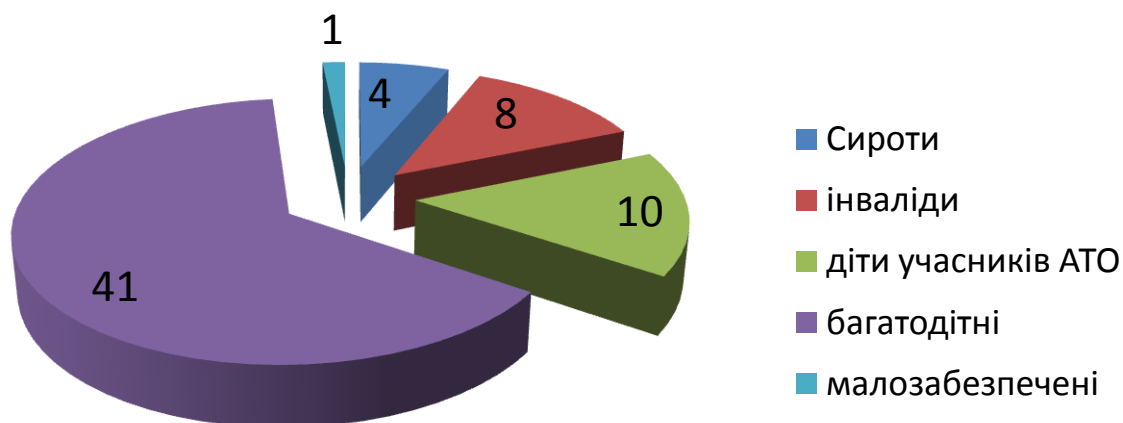
Класні керівники систематично проводять роз'яснювальну роботу серед батьків щодо важливості гарячого харчування для збереження здоров'я дитини.

Результати організації харчування у закладі: ЗАГАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ УЧНІВ

Гаряче та буфетне харчування

Пільгове харчування

ХАРЧУВАННЯ В 2019-2020 н.р.

Загальна чисельність учнів 1-11 кл.	580
Загальна чисельність учнів 1-4 кл.	249
В т.ч. охоплено гарячим харчуванням (1-4 кл.)	464
Охоплено всіма видами харчування (5-9 кл.)	270
В т.ч. охоплено гарячим харчуванням (5-9 кл.)	198
Охоплено всіма видами харчування (10-11 кл.)	61
В т.ч. охоплено гарячим харчуванням (10-11 кл.)	17
Чисельність дітей 1-11 класів, для яких організовано дієтичне харчування	56
Чисельність учнів забезпечені безоплатним харчуванням в ГПД на 100% та 50%	4 + 5

Стан охорони праці та безпеки життєдіяльності

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час навчально-виховного процесу визначається в діяльності педколективу як одне з пріоритетних завдань і проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу й інших численних нормативних актів, які регламентують роботу школи з цих питань. Стан цієї роботи знаходиться під постійним контролем адміністрації школи. Наказом по школі призначається відповідальний за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі, створено службу з охорони праці, сплановані відповідні заходи.

На початку навчального року, напередодні та після канікул, напередодні святкових днів проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності серед учнів, відпрацьована програма вступного інструктажу. Регулярно мають місце цільові інструктажі з учнями перед екскурсіями, походами, спортивними змаганнями тощо.

У школі ведуться необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів з питань охорони праці. Кожна класна кімната, кабінет, майстерня, спортзала має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності.

Вивчаючи стан травматизму серед учнів, можна відзначити, що в навчальному закладі проводиться належна робота щодо попередження нещасних випадків, створення безпечних умов навчання, ведеться відповідна робота з учителями. За період 2019-2020 навчального року зафіксованих випадків травматизму немає..

На початок навчального року у школі навчається 588 учнів.

Укомплектовано – 21 клас (1 клас –інклюзивний), із середньою наповнюваністю – 28 осіб. Охоплено навчанням 100 % учнів.

Школа співпрацює з ДНЗ, результати співпраці наведені у таблиці

Кількість дітей, які прийшли із ДНЗ (з яким співпрацює заклад)

№ ДНЗ	Навчальний рік / кількість дітей					
	2013 – 2014	2014 – 2015	2015 – 2016	2017 – 2018	2018 – 2019	2019 – 2020
№ 195	28	34	43	40	41	40
№ 292	6	7	6	4	8	5

З метою встановлення доцільності та ефективності організації профільного навчання вивчено особливості подальшої освіти випускників:

Класи	Закінчили	Продовжують навчання						Не навчаються (працюють)
		10 кл. СШ №13	10кл. шк. міста	Ліцей	Технікум	ПТУ	ВНЗ	
9 А	34	23	-	1	10	-	-	-
11А	32	0	0	0	0	0	32	-
	66	23	0	1	10	0	32	-

Вступ до ВНЗ

Медалісти

Медаль	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Золота	-	2	1	1	3	3
Срібна	1	1	1	2	1	

Школа проводить освітню діяльність за рівнем повної загальної середньої освіти з фізико-математичним та художньо-естетичним профілем, за рахунок варіативної частини викладаються економіка і фінансова грамотність. 80% випускників вступають до ВНЗ згідно спеціалізації.

Колектив школи цілеспрямовано працює над питанням охорони прав дитини.

Було надано додаткові освітянські послуги понад обсяги, встановлені навчальними планами і програмами, організовано роботу 6 госпрозрахункових гуртків. Кошти за надання платних освітніх послуг понад обсяги, встановлені навчальними планами і програмами, щомісячно перераховувались через банк та обліковувались ЦБ.

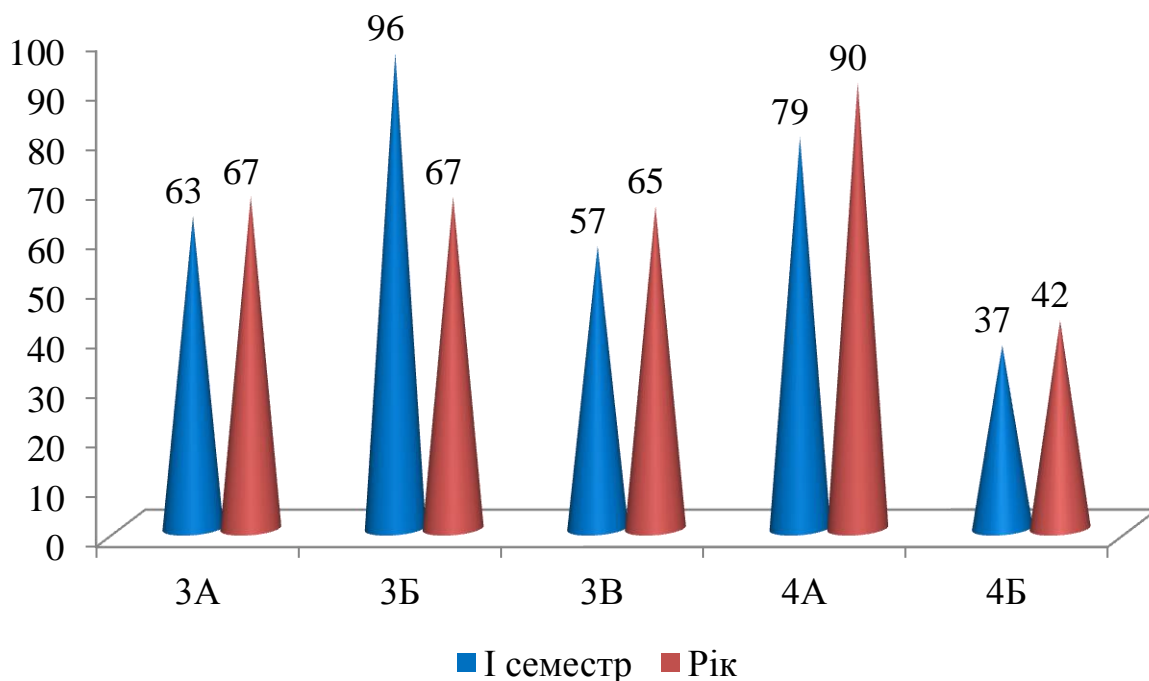
Аналіз рівня навчальних досягнень учнів

Із метою якісного оцінювання навчальних досягнень учнів та для забезпечення оптимальної організації виконання обов'язкових письмових робіт адміністрацією школи складено графік їх проведення.

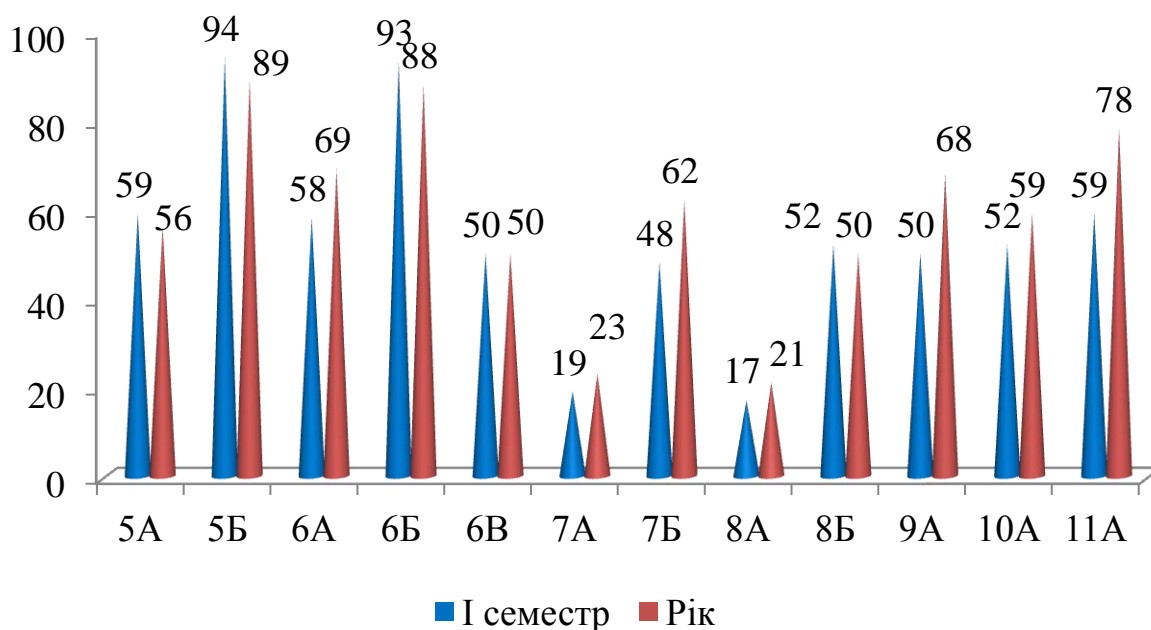
На підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу тем впродовж їх вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних, контрольних письмових робіт учителями-предметниками виставлені оцінки. Врахована динаміка особистих навчальних досягнень дітей з предметів впродовж семестру, важливість тем, тривалість їх вивчення, складність змісту, тощо.

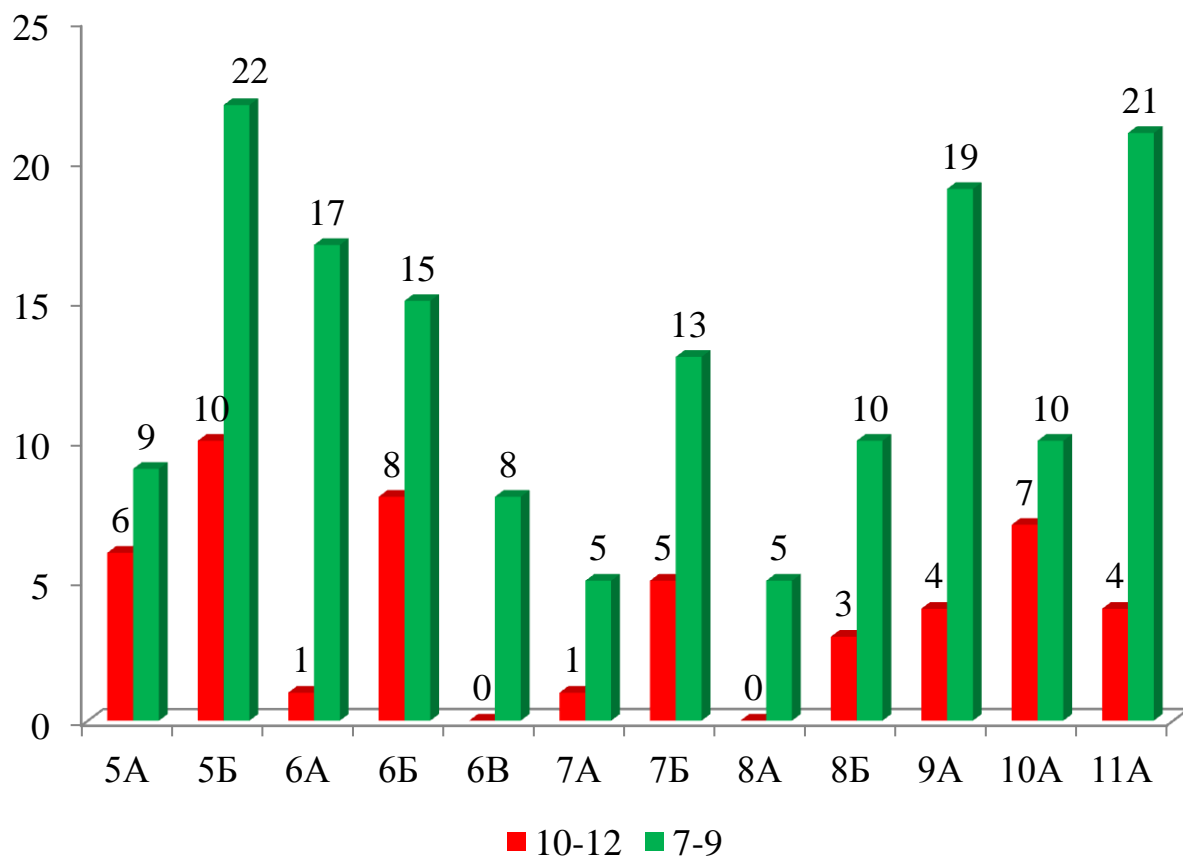
Згідно з річним планом роботи, з метою вивчення рівня знань, умінь і навичок учнів та стану викладання предметів, в кінці 2019 – 2020 навчального року адміністрацією школи було проведено аналіз навчальних досягнень учнів 3-11-х класів.

Рівень навчальних досягнень учнів 3-4кл. за 2019-2020н.р.

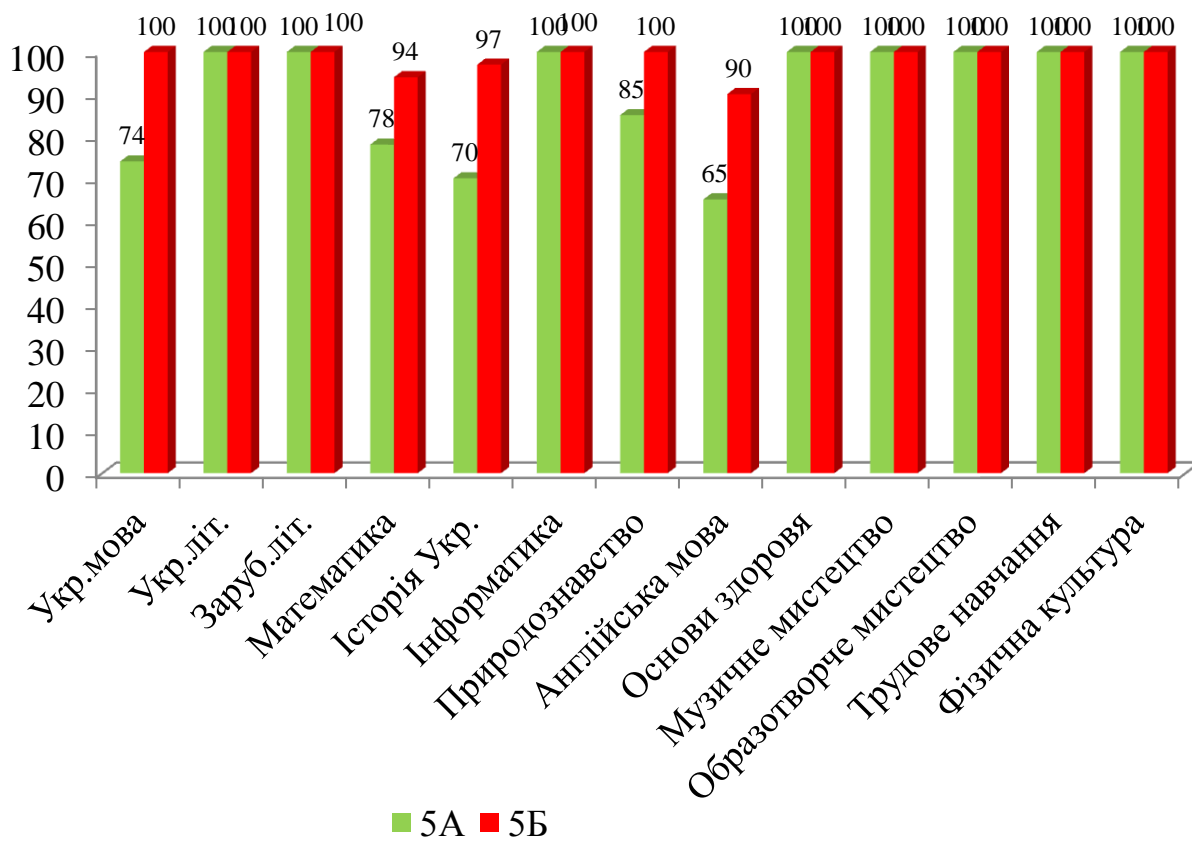

Рівень навчальних досягнень учнів 5-11кл. за 2019-2020н.р.

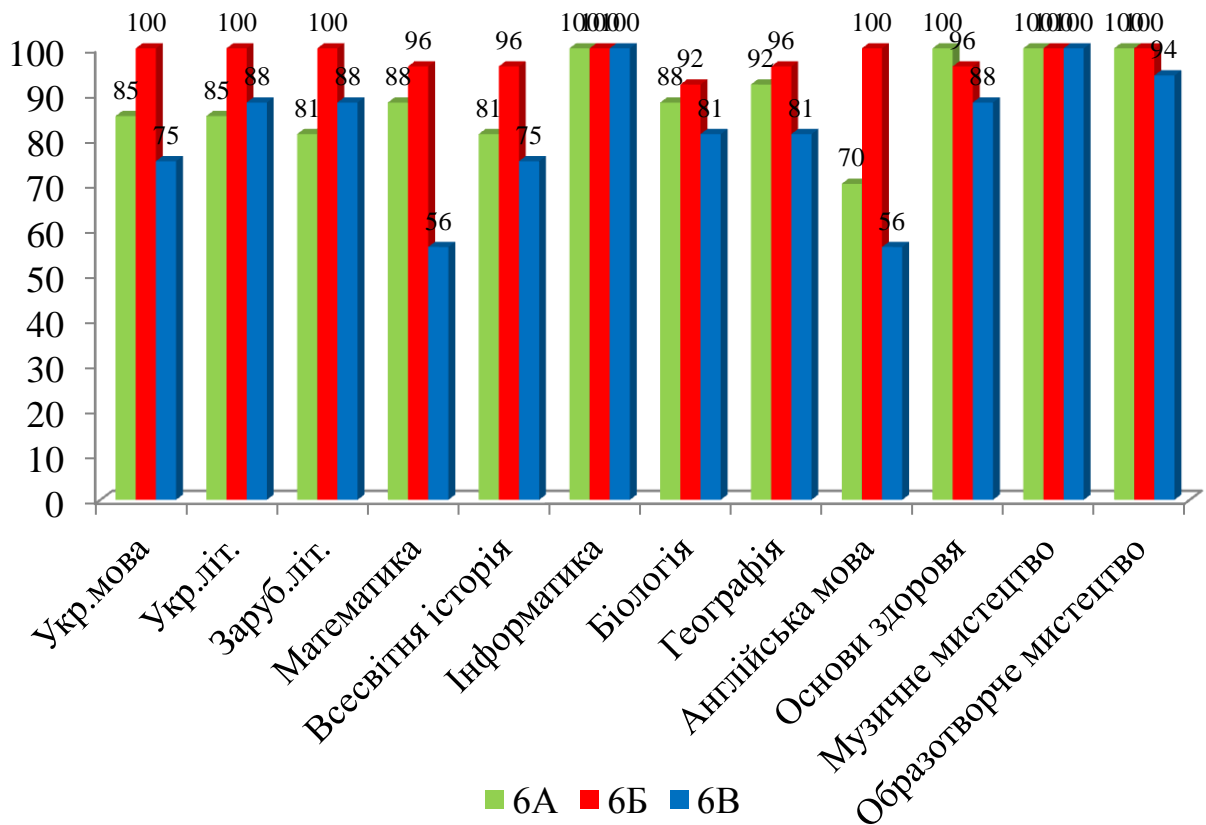

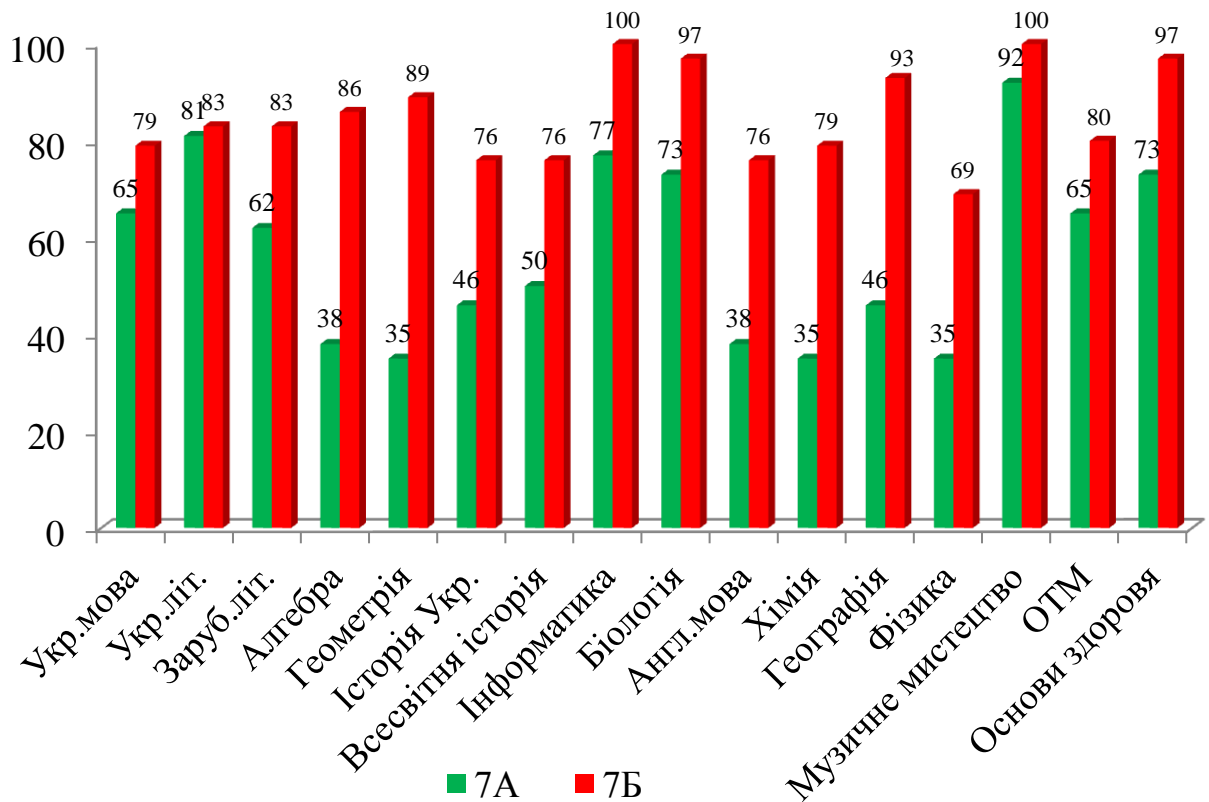
Якість успішності з навчальних предметів

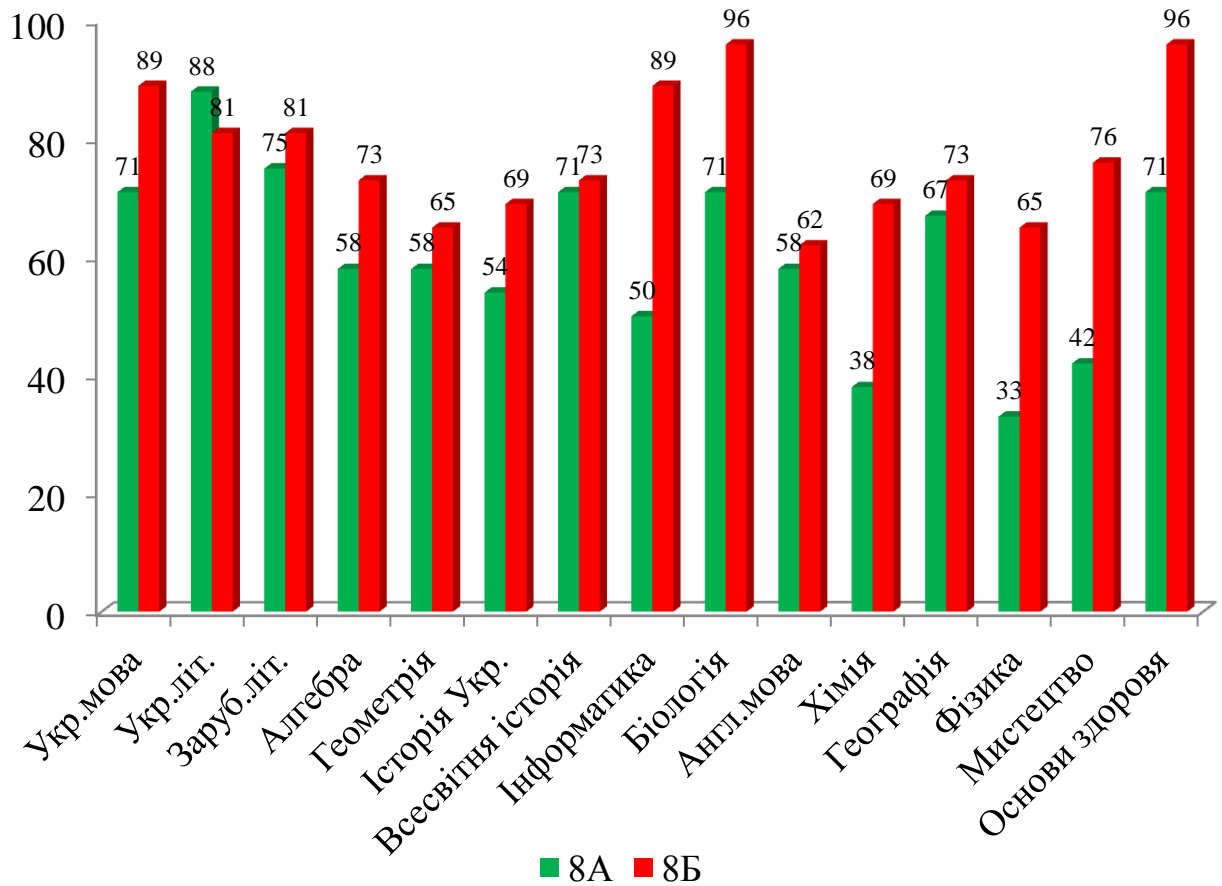
Якість успішності з навчальних предметів

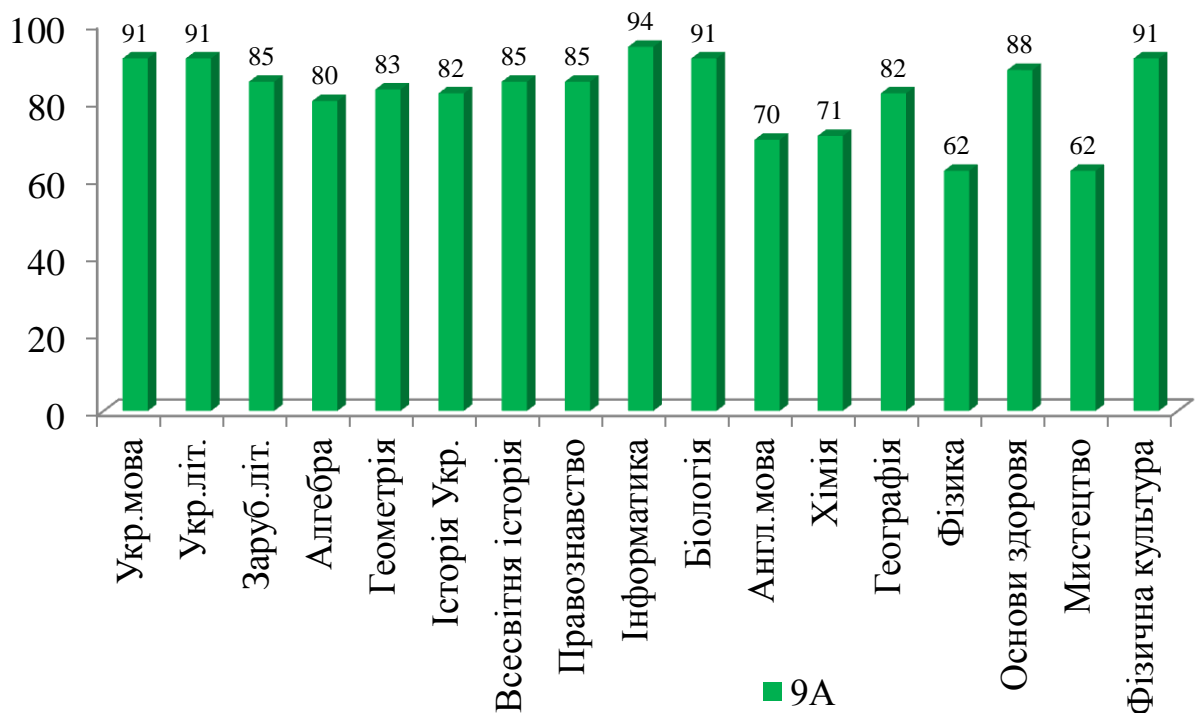
Якість успішності з навчальних предметів

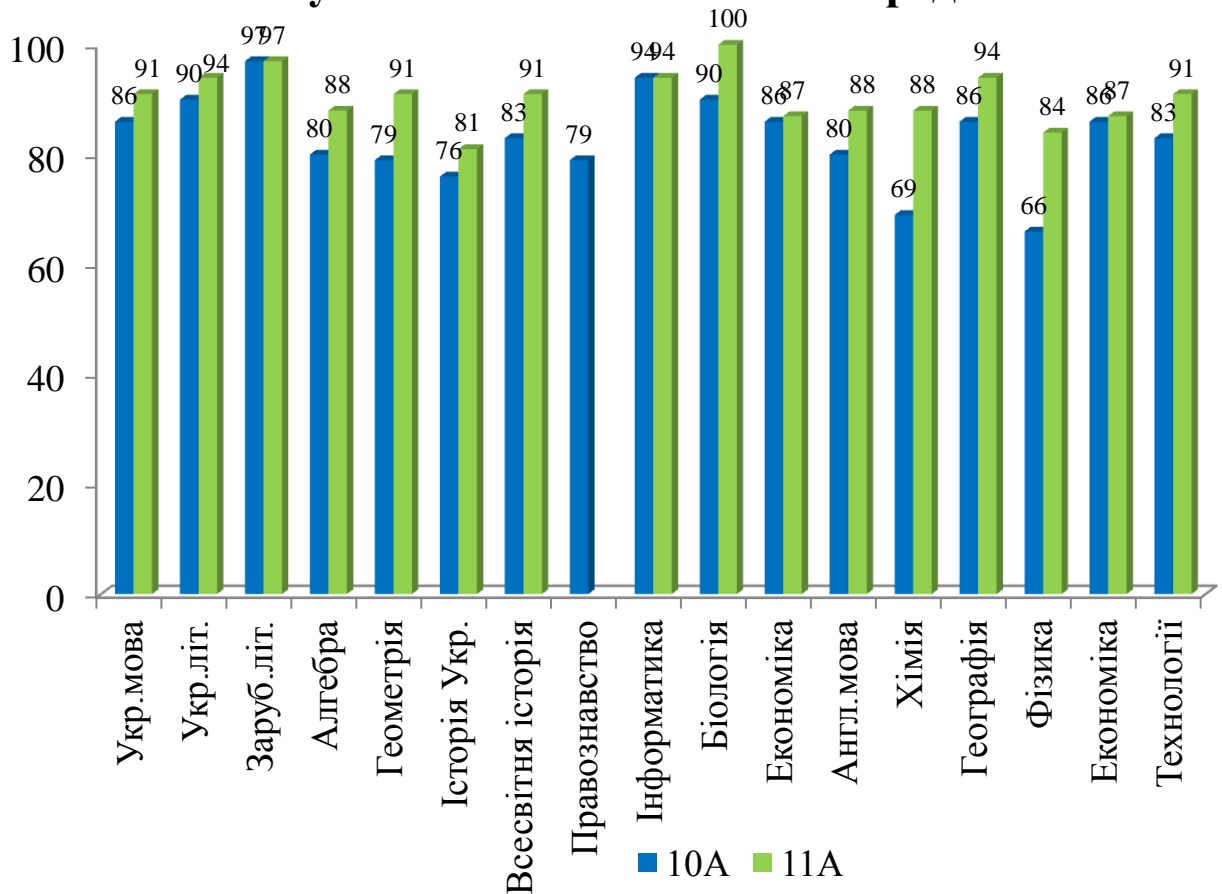
Якість успішності з навчальних предметів

Якість успішності з навчальних предметів

Якість успішності з навчальних предметів

Якісний аналіз навчальних досягнень по класах та предметах показав, що учнівський потенціал учителі використовують не в повному обсязі.

Упродовж начального року проводилась робота по інформуванні випускників про організаційні засади та особливості проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2020 році. Систематично на сайті школи розміщувалась оперативна інформація для майбутніх абітурієнтів та їх батьків. Оформлений куточок з питань організації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання. З метою детального ознайомлення випускників та їх батьків з особливостями зовнішнього незалежного оцінювання були проведені батьківські збори.

У 2020-2021 навчальному році педагогічному колективу посилити роботу щодо якісного проведення уроків на дистанційній платформі.

Необхідно звернути увагу педагогічного колективу на форми, методи, прийоми роботи з учнями 5-го класу, для яких даний період у навчальній діяльності зумовлений певними психологічними та фізіологічними особливостями дитини, її переходом до середньої ланки навчання.

Моніторинг навчальних досягнень учнів 3-4-х класів, який здійснює адміністрація школи, показав, що з метою підвищення рівня якості навченості учнів початкових класів, доцільно планувати роботу щодо попередження помилок, вести індивідуальний контроль за рівнем знань учнів, формувати в учнів усвідомлення ефективності власної навчально-пізнавальної діяльності; для учнів 5-11-х класів вести індивідуальний контроль за рівнем знань, надання вчителю можливості у плануванні

матеріалу для повторення тих тем, які виявилися складними для здобувачів освіти, планування корекційної роботи.

У школі створено систему обліку відвідування учнями занять. Інформація щоденно надходить від учителя-предметника і органів учнівського самоврядування до класного керівника, щотижня — від класного керівника до заступника директора школи. Ця інформація аналізується на оперативних нарадах при директорі. При необхідності, питання відвідування учнями школи розглядаються радою Профілактики. Аналіз роботи за рік свідчить про зниження кількості пропусків уроків без поважних причин загалом по школі.

Основними питаннями **виховання** учнів, над якими працював педагогічний колектив протягом навчального року були:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;

- виховання поваги до Конституції України, Законів України, Державної символіки;

- забезпечення реалізації прав дітей соціально-незахищених категорій на отримання якісних освітніх послуг, адаптацію та соціалізацію дітей вимушених переселенців;

- збереження духовного, морального та фізичного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу;

- культивування кращих рис української ментальності працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, бережливого ставлення до природи;

- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

- посилення превентивної роботи щодо запобігання безпритульності та бездоглядності серед неповнолітніх та підтримку сімей з дітьми, які опинилися у складних життєвих умовах;

- формування психолого-педагогічної культури батьків.

Робота педагогічного колективу була спрямована за напрямками:

- національно-патріотичне виховання;

- превентивне виховання;

- професійна орієнтація;

- родинно-сімейне виховання;

- фізичне виховання;

- художньо-естетичне виховання;

- еколого-натуралістичне виховання.

Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

На початку навчального року класні керівники провели вступний інструктаж з ТБ. Поточні інструктажі проводились перед виходами за межі школи та напередодні канікул. На засіданнях методичного об'єднання класних керівників були розглянуті питання новітньої інформаційно – правової бази щодо організації виховної діяльності в класних колективах, перспективи розвитку виховної роботи в рамках Нової української школи.

Протягом навчального року було проведено два семінари для слухачів ДАНО «Громадянське виховання учнів в умовах сучасної освіти»

В рамках національно – патріотичного виховання на виконання Указу Президента України «Про стратегію національно – патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки», з метою формування в учнівській молоді високої громадянської активності у школі працює Штаб національно – патріотичного виховання. Штаб має затверджений склад та планує роботу на календарний рік.

До Дня захисника України, Дня українського козацтва та свята Покрови учні школи взяли участь у низці виховних заходів різного рівня:

- ❖ 3 – 8 класів фольклорно – спортивні змагання «Ми- відважні козаки» (кер. Перекопська Г.О., Сидорова Н. І., Близниченко А. А.);
- ❖ 8 – 9 класів спортивні змагання у парку ім.Б. Хмельницького «І твоя, козаче, слава, не вмере, не поляже»

До 76-ї річниці звільнення Дніпропетровської області від нацистських загарбників для учнів 1- 5 класів пройшли єдині уроки мужності, а учні 6 – 11 класів переглянули літературно – музичну композицію «Герої не вмирають в наших серцях» (кер. Коваленко Г. М.) Вихованці гуртку «Память» (кер. Коваленко Г. М.) провели екскурсію по раритетам Другої Світової війни, які експонувалися у актовій залі.

Плідна робота проводиться колективом по відзначенню знаменних календарних пам'ятних дат:

- до міжнародного Дня Миру проведено флеш – моб «Наша мирна Україна то мета наша єдина!»
- до роковин трагедії Бабиного Яру були проведені тематичні класні години;
- до Дня української писемності та мови проведені класні години 1 – 7 класи «Мова наша солов'їна» 8 – 11 «Плекаємо мову мою колискову»;
- до Дня Гідності і Свободи проведено літературно – музичну композицію «Непідкорені у 33 – непереможні у 2014!»;
- до Дня пам'яті жертв Голодомору проведена літературно – музична композиція «...Та не погасне біль Голодомору, І пам'ять наша не помре...»;
- до Дня Збройних сил України було проведено військово – спортивний захід.
- До Дня Соборності України було проведено флешмоб для учнів 2 – 5 класів, а учні 6 – 11 класів переглянули літературно – музичну композицію «Україно моя, Єдина!»
- До дня пам'яті юнаків, які загинули у 1918 році під Крутами

вихованцями гуртка «Пам'ять» було проведено відкритий виховний захід.

Тиждень права під керівництвом вчителя історії і правознавства Коваленко Г. М. розпочався цікавими лекціями учнів 11 -10-А класів «Про права дітей». Для учнів 3 – 5 класів проведено гру – подорож «Порушення прав і законів у казках». Збірна команда учнів 10 – 11 класів виборола перемогу у міському «Інтелектуальному кейсі» з історії України (кер. Коваленко Г. М.) Учні 11 класу стали переможцями у міському економічному квесті на базі ПДАБА (кер. Дудка С.В.)

У школі працює Програма «Шкільний офіцер поліції», в рамках якої з учнями проводить заняття лейтенант поліції Рябцун Дмитро Вікторович.

У грудні в рамках місячника оборонно-масової роботи, присвяченого 27- річниці Збройних Сил України проведені змагання з військово – прикладних видів спорту серед учнів 8 - 9 класів, а учні 10 – 11 класів демонстрували показові виступи з тактичної підготовки.

Протягом семестру в рамках експериментальної роботи по громадянському вихованню були проведені єдині класні години до:

- Дня Гідності і Свободи «Герої не вмирають»
- вшанування пам'яті жертв Голодоморів «..Та не погасне біль Голодомору І пам'ять наша не помре..»

Учні школи прийняли участь у низці конкурсних довгострокових програм з художньо – естетичного виховання :

- у міському турі конкурсної довгострокової програми «Собори наших душ» у номінації «Поезія» переможцями стали : Карпенко Амелія (5 – Б клас), Молчанова Поліна (8 – Б клас) та Селезньова Марія (11 – А клас) (кер. Сулима О. В.),
- збірна команда учнів 6 А, Б класів стала переможцем районного та лауреатом міського туру конкурсу «Відкрий для себе Україну» (кер. Перекопська Г. О.)
- збірна команда 9 - 10 класів стала лауреатом районного конкурсу «Формула успіху» (кер. Перекопська Г. О.) ;
- команда учнів 4 А класів стала лауреатом районного туру конкурсу «Півгодинки на цікавинки» (кер. Дишко Л. М.)
- до Дня міста учні прийняли участь у щорічному карнавалі «I love Dnipro» 8, 10 класи (кер. Коваленко Г.М., Сулима О. В.).
- учні 10 – А класу стали учасниками міського балу «ООН в Україні» на базі СЗШ № 111.

Незвичайну форму роботи проводить творча група вчителів Роменська Н. В., Тітова М. В., Дмитренко С. І. на виставковому комплексі «Квартал 13» - це співпраця цікавих учительських ідей відтворена у учнівській фантазії. Протягом навчального року на кварталі відбулися :

- виставка творчих робіт у рамках місячника шкільних бібліотек;
- STEM – проекти «Яблуко», «Професії майбутнього», «Друг у кишені», «Історія на чотирьох колесах» та «Паперові метаморфози»;
- виставка до Дня Святого Миколая «Звичаї та традиції українського народу» ;

- виставка вітальних листівок до Дня вчителя;
- літературні забаганки «Фото - арт» ;
- виставка до Дня української писемності та мови;
- літературне Придніпров`я;
- виставки малюнків.

З метою вивчення культурної спадщини України було організовано наступні екскурсії:

- кондитерська фабрика АВК – 2 – А, Б, 3 Б, В, 5 – А класи
- кондитерська фабрика Мілленіум 6 А.Б класи
- Пожежна частина № 2 – 1А. Б класи
- Художній музей 8- Б, 10- А класи;
- Зоологічний музей - 5 – А клас:
- Історичний музей 3 – А, 4 – А, 5 – А класи;
- Природно - заповідний центр «Сакура» 7 – А клас
- Приват банк – 5 – А клас;
- Острів Хортиця 3 – Б, В, 6-А,Б, 7 – Б класи;
- Міська бібліотека № 5 4 – Б, 5 – Б класи
- С.Хащове «Весела Масляна»

Професійно орієнтували учнів викладачі ДМетАУ, ДДУ, НГУ, ПТУ № 17, 65, Індустріального – педагогічного та Автотранспортного коледжів, Дніпропетровського регіонального центру професійно - технічної освіти № 2. Учні 10-А класу відвідали профорієнтаційний захід на базі Металургійної академії та ознайомилися з роботою Дніпропетровського центру зайнятості. Учні 8 – А класу відвідали Дніпропетровський центр професійно – технічної освіти, збірна група 8-А та 9 – А класів відвідали Дніпропетровський зварювальний технікум ім.. Патона.

Протягом року відбулися зустрічі учнів 9-11 класів з регіональним представником агенції освітніх програм Studentway Шаховою Наталією, яка розповіла про переваги освітніх технологій Польщі та Чехії та запропонувала освітні послуги для підготовки до навчання за кордоном.

В рамках Всеукраїнського Олімпійського тижня з метою фізичного виховання відбулося урочисте відкриття Спартакіади та єдина загальношкільна лінійка «Ми – олімпійці».

Учні школи брали участь у :

- міському марафоні «Дніпро – фітнес - Штурм»;
- районних змаганнях з міні - футболу «Шкіряний м'яч» 4 – 5 класи II місце :
- районних змаганнях з міні – футболу - 7- 11 класи
- шкільному спортивно- масовому конкурсі «Танцюють всі»;
- міській першості з міні – футболу 2005 – 2006р.н. - III місце;
- стрітбол 2002 – 2003 р.н. IV місце.

В рамках еколого–натуралістичного виховання під час проведення акції «Живи, книго!» було зібрано 2400 кг макулатури. Учні школи зібрали 500 кг макулатури для благодійного фонду «Помагаємо!»

На початок навчального року шкільний парламент розпочав свою роботу загальними зборами, обрав голів комісій і спланував роботу шкільного самоврядування. Голова шкільного самоврядування учениця 10 – А класу Сясева Анастасія. Єщенко Катерина та Ткаліч Катерина постійно відвідували збори районної організації «Сфера». З березня 2020 року Єщенко Катерина делегована до Молодіжної ради м.Дніпро, де за період карантину реалізувала свої лідерські здібності і номінована на премію міського голови. Шкільне самоврядування брало активну участь у обласних семінарах для слухачів ДАНО та у привітанні учасників обласної олімпіади з образотворчого мистецтва, які проводились на базі школи.

Шкільна учнівська спільнота прийняла участь у районному святі для лідерів Андріївські вечорниці.

Члени комісії «Добрі справи» брали участь в районній акції «Діти – дітям». Горпиняк Єлизавета разом з лідерами інших шкіл району відвідали з подарунками міський Будинок для дітей – інвалідів. Комісія «Добрі справи» на початку грудня провела «Благодійний ярмарок», на якому учні школи продавали вироби зроблені своїми руками, солодощі, іграшки. Виручені кошти у сумі 6020 гривень передали на ліки для учня 5 – Б класу Кріпаченко Олексія.

Підготували для вчителів концертну програму, в якій взяли участь учні усіх класів. У листопаді для учнів 5 – 6 класів було проведено конкурсну програму «Міс Осінь», а в грудні квест для учнів 5 – 6 класів «Безпека дорожнього руху». У рамках Декади «Здорового способу життя», комісією «Здоров'я» спільно з учителями було проведено:

1. Конкурс «Козацькі забави» 5 – 8 класи.
2. Конкурс «Нумо, хлопці» 9 – 11 класи
3. Конкурс «Танцюють всі» 5 – 11 класи

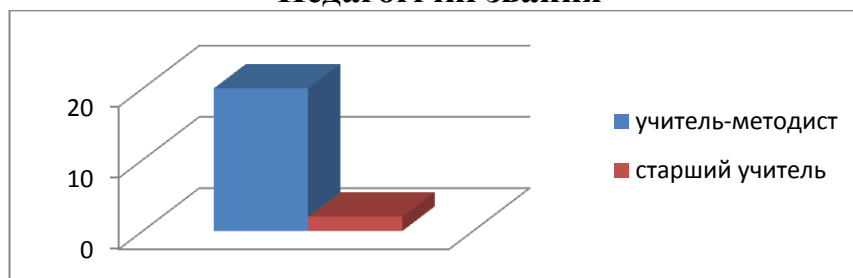
Активно працювали лідери під час карантину: питання організації конкурсів вирішували нарадами у ZOOMі. Створили власний інстаграм канал, на якому проводили конкурсні програми: «Вечір у колі сім'ї», «Здоровим бути модно», флешмоб до свята Великодня та фестиваль писанок та пасок «Великоднєве диво», «День вишиванки», STEM весна 2020, Свято останнього дзвоника. Створили відеозапис свята останнього дзвоника за допомогою зйомок у ZOOMі.

Кадрове забезпечення

Аналізуючи укомплектованість школи педагогічними кадрами протягом навчального року слід зазначити, що колектив працює стабільно. У школі освітній процес забезпечували 41 педагог..

Характеристика якісного складу педагогічних кадрів

Педагогічні звання

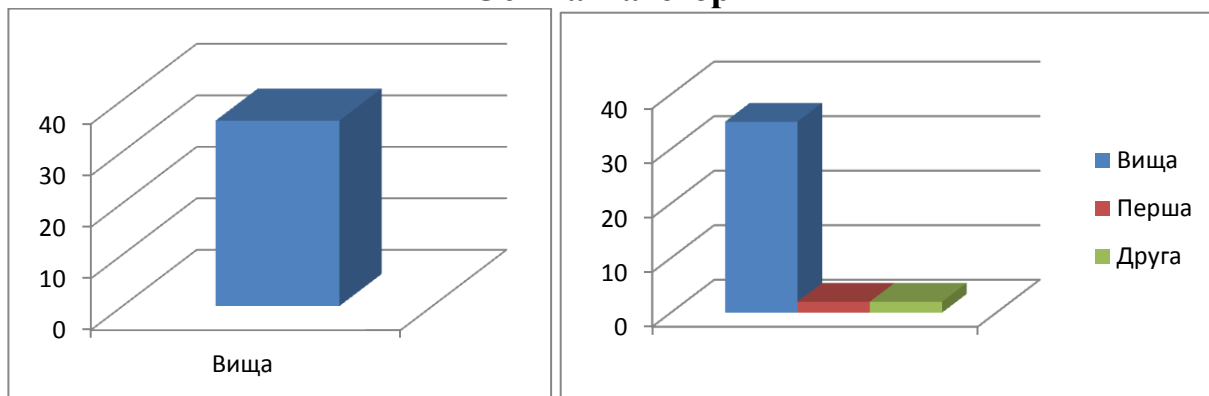

Нагородження

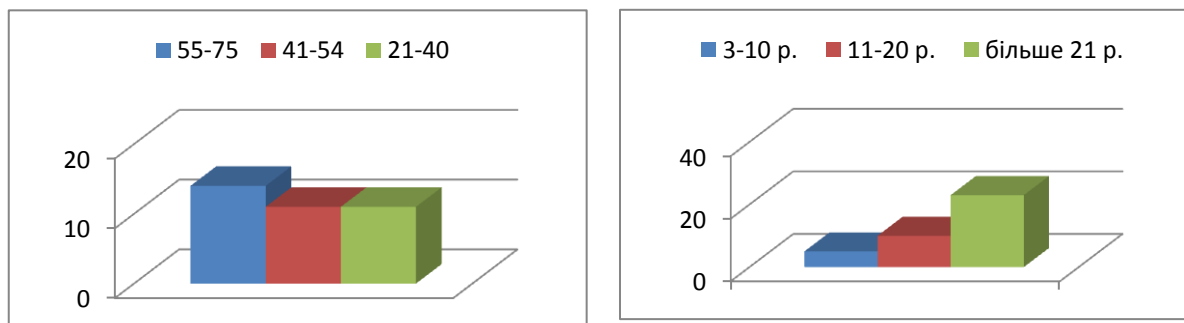
Відмінник освіти

Освіта Категорія

За віком Педстаж

Завдяки співпраці адміністрації і профспілкового комітету здійснюються заходи щодо соціального захисту та оздоровлення працівників закладу.

Адміністрація школи проводила цілеспрямовану роботу з питань дотримання педагогічними працівниками трудового законодавства,

виконання нормативних документів Міністерства освіти і науки України, що дало змогу створити обстановку діловитості, заданого ритму діяльності і запобігти конфліктам з виробничих питань.

Атестація педпрацівників

Велику стимулюючу роль у професійному зростанні педагогів відіграє атестація, яка сприяє моральному і матеріальному заохоченню педагогічних працівників, узагальненню та впровадженню досвіду кращих вчителів у практику роботи.

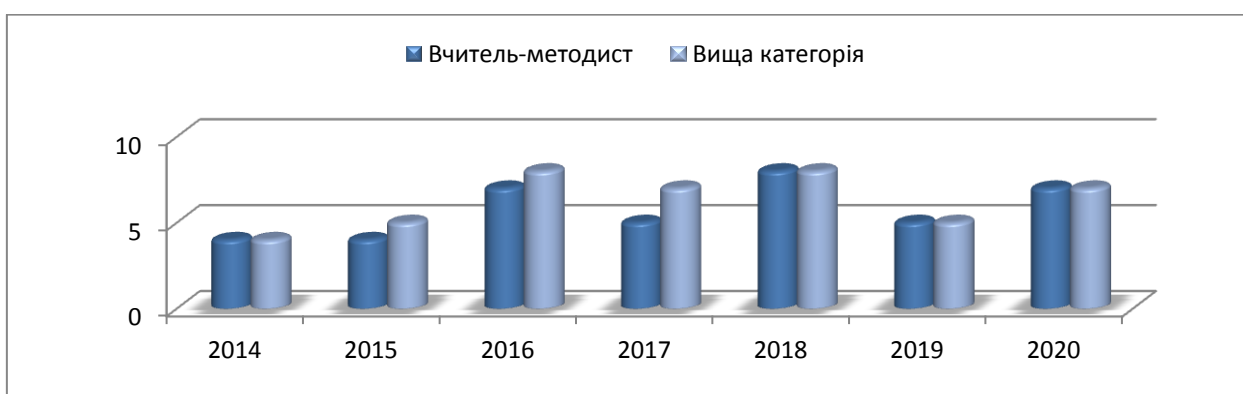
У 2019-2020 навчальному році робота з атестації педагогічних працівників закладу освіти була організована відповідно до чинного Типового положення про атестацію педагогічних працівників.

Атестацію пройшли 8 вчителів:

підтвердили кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший вчитель» - 3; підтвердили кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «вчитель методист» - 2; підтвердили кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» - 1, підтвердили кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» - 1. підтвердили кваліфікаційну категорію «спеціаліст»-1

Учителі, які атестувалися, створили блоги. Під час проведення атестації, здійснення експертного оцінювання якості роботи з різних питань, адміністративного контролю адміністрація школи дотримувалася етики, врахувала самооцінку вчителів, оцінку батьків та учнів для формування констатуючої атестаційної або контрольної оцінки, традиційно проводилося психологічне тестування вивчення особистості вчителя, рейтингу кожного вчителя серед колег. Це дало можливість уникнути непорозумінь у період атестації.

Порівняльна характеристика якості атестації педагогічних працівників

У 2020-2021 навчальному році атестаційній комісії необхідно проводити атестацію педагогічних працівників відповідно до Типового положення про атестацію, забезпечити психолого-педагогічний супровід учителів, які атестуються. Морально та матеріально стимулювати педагогів, які беруть участь у професійних конкурсах та мають переможців III етапу Всеукраїнських олімпіад із базових дисциплін.

Завдяки педагогічній культурі вчителів, систематичній праці всіх ланок шкільного самоврядування та адміністративному керівництву в педагогічному колективі встановлений нормальний морально-психологічний клімат.

Виконання педагогічних заходів річного плану роботи забезпечувалося виконавцями у встановлені терміни.

Розподіл педагогічного навантаження, формування управлінського резерву, стимулювання праці та якісного відношення вчителів до своєї справи, соціально-педагогічної адаптації молодих учителів, доцільність розстановки кадрів для врядування закладом — завжди на порядку денному адміністрації та органів шкільного самоврядування.

Роль бібліотеки в організації освітнього процесу

Велику допомогу вчителю у здійсненні навчально-виховного процесу надає шкільна бібліотека.

У 2018-2019 році її робота була організована відповідно до нормативно-правових документів: Конституції України, Закону України «Про бібліотеку і бібліотечну справу», Закону України «Про загальну середню освіту», плану роботи бібліотеки.

Упродовж 2018-2019 навчального року завідувач бібліотекою Дмитренко С.І. постійно розширювала бібліотечно-інформаційні послуги на основі вдосконалення традиційних і засвоєння нових бібліотечних форм і методів роботи.

Фонд підручників становить 10403 примірників; художньої та методичної літератури - 7266 примірників; довідкової літератури – 100 примірників, забезпеченість 95%. У бібліотеці в наявності фонд навчально-методичних посібників на електронних носіях. Школа передплачує фахові видання «Інформаційний збірник МОН України», газета «Освіта України», журнал «Нива знань», «Рятувальник», «Пожежна безпека» на суму 1500,00 гривень.

Читацька активність учнів достатньо висока.

Збереженню фондів бібліотеки сприяла участь усього колективу в загальношкільному конкурсі «Живи, книго!». У 2018-2019 навчальному році бібліотекарем проведено бібліографічні уроки, тиждень дитячої книги, акції по збереженню підручників. На базі бібліотеки працюють постійні тематичні полиці та змінні виставки літератури.

Робота **психологічної служби** була організована відповідно до річного плану роботи школи.

Практичний психолог Константінова Г.Ф. працювала з дітьми, схильними до правопорушень, та їх батьками; проводила групові соціально-психологічні дослідження серед учнів і вчителів, індивідуальне консультування, корекційно-відновлювальну та розвивальну роботу з учнями. Проведено значну за обсягом роботу, але проблемним є те, що часто її нароби залишалися не використані у практичній діяльності педагогів з дітьми.

Школа є загальноосвітньою. Працює за навчальними планами та програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Діяльність школи відбувається у режимі забезпечення функціонування і подальшого розвитку.

Керівництво, підвищення якості та ефективності внутрішньошкільного управління забезпечується планами роботи: перспективним, річним, місячним та тижневим.

Адміністрацією школи зроблені певні кроки до наукової та оптимальної організації праці всього колективу.

Покращенню інформаційно-аналітичного забезпечення навчально-виховного процесу та управління школою сприяло використання комп'ютерної мережі, електронної пошти та матеріалів Інтернету.

Адміністрація школи у своїй управлінській діяльності використовує принцип доцільності та оперативності прийняття управлінських рішень, принципи адаптивного управління навчальним процесом.

В основу роботи покладено колегіальне визначення реалістичної мети на основі узгоджених цілей розвитку.

Загальне питання сьогодення – формувати такий корпус педагогічних працівників, які були б не тільки компетентними і професійно підготовленими фахівцями, але й прибічниками впровадження інноваційних систем, оволодіння комп'ютерною технікою і новітніми інформаційними технологіями, готовими до постійного фахового вдосконалення і підвищення культурно – інтелектуального рівня.

Основною метою роботи є укомплектування школи висококваліфікованими кадрами та їх збереження.

Важливе місце в роботі адміністрації школи займає система контролю за викладанням основ наук. Планується здійснення освітнього моніторингу, забезпечення системності, об'єктивності, результативності контролю за станом викладання, рівнем навчальних досягнень учнів.

Перспективний план-графік контролю за станом викладання навчальних предметів і рівнем навчальних досягнень учнів допомагає забезпечити дієвий контроль за цією ділянкою роботи школи, своєчасно робити аналіз досягнутих результатів, усунути виявлені недоліки, планувати контроль на новий навчальний рік.

Головне завдання контролю вбачаємо у виявленні причин негативних результатів роботи і допомозі вчителів, а також виявленні, узагальненні та поширенні перспективного досвіду роботи. Тому особлива увага приділяється тематичному відвідуванню уроків, що дає можливість ґрунтовно ознайомитися з арсеналом методів і прийомів, які застосовує вчитель у процесі вивчення учнями певного навчального предмета.

Вивчення навчальних досягнень учнів проводиться у поєднанні з аналізом роботи вчителя, тому що зміст і форми роботи на уроці є результатом спільної роботи вчителя і учня.

Як показує аналіз управлінської діяльності, невирішеними проблемами залишаються:

- організація дієвої корекційної роботи за наслідками внутрішньошкільного контролю;

- проблема «омолодження» педагогічних кадрів, що зумовлено цілим рядом об'єктивних причин загальнодержавного характеру;

- наступність і перспективність у формуванні соціально-активної особистості учня від початкової ланки до випускного класу;
- проблема підвищення рівня навчальних досягнень учнів;
- урахування національних традицій і здобутків етнопедагогіки у формуванні способу життя школярів;
- недостатній рівень організації роботи шкільного самоврядування;
- забезпечення кабінетів комп'ютерною технікою;
- повільне впровадження певними вчителями інноваційних технологій у НВП.

Господарча робота та матеріально-технічне забезпечення

Проведено роботу по удосконаленню сайту школи, інтернету.

Бюджетні кошти:

планується за кошти депутатів:

- придбання меблів, встановлення нових металопластикових вікон;
- придбання медикаментів для медичного кабінету (970 грн.);
- ремонт покрівлі;
- участь у проектах.

Позабюджетні кошти: подарунки від батьків на суму 68355грн (люки каналізаційні, електротовари, реставрація диванів, фарба, метізи, сантехніка, виготовлення рецепшена, покос трави, посилювач, електросушарки); надходження від департаменту на суму 196600грн (меблі шкільні та навчальне приладдя для 1-х класів; пожежна сигналізація, ноутбуки - 2, комп'ютер – 1, промивка теплосистеми); проект «Бюджет участі» на суму 1520300грн (обладнання кабінетів: фізики, математики, біології. У кабінет інформатики – 19 комп'ютерів. Супутникове обладнання – 2.).

Матеріальну допомогу на оздоровлення отримали всі педагогічні працівники школи.

1.2. Питання, над якими буде працювати колектив школи у наступному році

1. Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти в обсягах, визначених Державним стандартом. Організація інклюзивного навчання. Забезпечення підготовки педагогів до інноваційної діяльності на основі Концепції Нової української школи

2. Спрямування роботи педколективу на виконання завдань експериментальної роботи.

3. Створення ефективної системи національного виховання, забезпечення фізичного, культурного, морального і духовного розвитку дитини, формування соціально зрілої, творчої особистості громадянина України і світу.

4. Утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;

5. Удосконалення психолого-педагогічного супроводу розвитку особистості школярів в системі креативної освіти з метою забезпечення максимально сприятливих умов для задоволення освітніх потреб.

6. Планування роботи учнівського самоврядування з обов'язковою участю представників у вирішенні всіх важливих проблем життя школи.

7. Посилення мовної, інформаційної, економічної та правової підготовки учнів.

8. Кадрове забезпечення. Формування корпусу педагогічних працівників – прибічників впровадження інноваційних систем, оволодіння комп'ютерною технікою і новітніми інформаційними технологіями, готовими до постійного фахового вдосконалення і підвищення культурно-інтелектуального рівня.

9. Запровадження гнучкої системи організації навчального процесу, що відповідає сучасним тенденціям розвитку освітньої галузі та науково обґрунтованим концепціям соціалізації особистості демократичного суспільства.

10. Розробка та впровадження моделей розвивального освітнього середовища, що сприяє процесу соціалізації та формуванню громадської активності учнів.

11. Дистанційна освіта за програмою «Методика викладання курсу «Медіакультура» у старших класах».

12. Посилення контролю за проведенням роботи щодо профілактики правопорушень та запобігання дитячому травматизму серед молоді.

13. Оптимізація співпраці педагогів та батьків.